

Utan avtal kan lönen bli noll!

Arbetarnas rättigheter är inte instiftade av någon högre makt, utan är resultatet av tuffa förhandlingar mellan fack och arbetsgivare.

– Utan våra kollektivavtal skulle arbetsgivaren själv kunna bestämma lönen och den skulle kunna vara hur låg som helst utan att det bryter mot någon lag, säger Kent-Erik Mattsson, klubbordförande på Indexator i Vindeln.

Det är så lätt att ta sina rättigheter i arbetslivet för givna. Men utan medlemmar skulle det inte finnas några fackförbund och utan fackförbund skulle det inte finnas några kollektivavtal.

– Bra lön och schysta arbetsvillkor är varken skrivet i sten eller instiftat av någon högre makt, tvärtom. En stor del av våra arbetsvillkor styrs av kollektivavtalen, som facket kämpar fram genom förhandlingar med arbetsgivarna.

Många tror helt felaktigt att kollektivavtalen "bara" ger rätt till avtalspension eller försäkringar vid uppsägning, olyckor i arbetet och sjukdom. Men faktum är att om kollektivavtalen inte fanns skulle arbetsgivarna själva få bestämma det mesta som rör löntagarnas arbetsvillkor.

– De skulle kunna betala sina anställda hur låg lön som helst utan att bryta mot någon lag. De skulle inte heller behöva betala ut någon löneförhöjning, övertidsersättning, semesterlön eller ob-ersättning med mera, säger han.

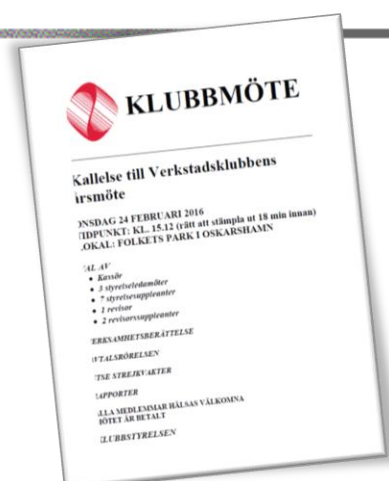
Ja, listan på kollektivavtalets innehåll och värde kan göras väldigt lång.

– Våra föräldrar, och generationer före det, slogs för rätten till kollektivavtal för att trygga framtiden för oss. Den kampen måste vi fortsätta. Vi måste ständigt återerövra våra rättigheter och försöka flytta fram våra positioner. Det är därför som fackligt medlemskap och de riksavtalsförhandlingar som pågår just nu är så viktiga, säger Kent-Erik Mattsson.

(Texten är hämtad från www.ifmetall.se)

Respektera föreningsrätten!

Inför våra årsmöten förekom det på en del ställen att kallelser togs ner innan mötet hade varit. Enligt våra stadgar ska kallelser gå ut i god tid innan mötet så att medlemmarna får informationen i rimlig tid. **Att riva ner dessa kallelser är föreningsrättskränkande och kan komma att polisanmälas** om det framkommer vem som gjort detta!

Vad är GFL?

När vi pratar om våra inhyrda dyker ofta förkortningen GFL upp. Alla kanske inte har full koll på vad GFL innebär och därför försöker vi reda ut begreppen i detta nummer av Hyttbyggaren.

Förkortningen GFL står för *genomsnittligt förtjänstläge*. Enligt bemanningsavtalet ska lönen för inhyrda arbetare motsvara det genomsnittliga förtjänstläget för en jämförbar grupp hos kundföretaget (Scania). De arbetare hos Scania som gör samma arbetsuppgifter som de som ska hyras in utgör den jämförbara gruppen.

Att en inhyrd arbetskamrat kan gå in på en genomsnittslön kan ibland upplevas som orättvist av de som är anställda på Scania,

som ligger lägre i lön. Anledningen till att de inhyrda får en genomsnittslön är dock ganska enkel. Det handlar om att kundföretaget (Scania) inte ska kunna använda sig av inhyrning för att dumpa lönerna.

Två gånger om året revideras GFL:en på Scania och beroende på om personer har slutat, eller börjat på Scania kan GFL:en både öka och minska.

Ordförande har ordet

Hej på er alla medlemmar! Hoppas allt är bra på era arbetsplatser, annars hör ni av er. Vad är ideologi? Enligt mig är det något som man tror på eller som man brinner för. Själv har jag alltid haft en stark tro på fackföreningsrörelsen, för att kunna representera medlemmarna i denna förening är det för mig självklart med en stark ideologi. De första fackliga organisationerna bildades för mer än 100 år sedan. Då var arbetslösheten hög och fattigdomen utbredd, lönerna var låga och arbetsmiljön dålig. En arbetstid på 12–16 timmar, sex dagar i veckan, var vanligt. Anställningstrygghet saknades helt. Det var detta som fick våra företrädare att gå samman och gemensamt ställa krav på bättre arbetsmiljö, skälig ersättning och schyssta villkor.

Man måste ta hjälp av historien för att förstå vad som har fört oss dit vi är i dag och vad som kan hända om den andra sidan vinner och förstör vårt över 118-åriga bygge. Det tar lång tid att bygga upp något, men att förstöra något kan gå väldigt fort. Många kanske tar våra avtal och lagar för givet, men glöm inte att våra motståndare gör allt i sin makt att förstöra detta. Ett klubbslag i riksdagen kan exempelvis räcka för att förstöra vår semesterlag, det har inte alltid varit så att vi har haft rätt till 5 veckors betald semester, utan detta är något arbetarrörelsen har kämpat fram. Idag tar vi allt för givet och tror att det alltid har varit så och att det alltid kommer att vara så. Så visst har vi ett arv att vara rädda om och föra vidare.

Mikael "Sippa" Johansson klubbordförande

Ansvarig utgivare:

Mikael Johansson tel 65198

Hyttbyggarkommitté:

Jenny Ilke Hjelm tel 65236

Fredrik Jonasson tel 65122

Material kan lämnas in eller skickas till klubbexpeditionen.

Inget material får lämnas in anonymt, däremot kan man skriva under signatur.

www.scaniafacken.com/vklubbenohamn

